

**Gemeente
Haarlem**

C-District – update en vervolgstappen

5 maart 2021

Bas Froon
kwartiermaker C-District

Gebiedsoverzicht C-District

Spaarnelanden: circulaire hotspot
Logistiek & Mobiliteit

Cementbouw
betonrecycling

Bouwlab R&Do
Demo: circulaire slopen & bouwen
Domus Labs & Experimenteerwoning
Shared Flexible Factory
Modulair Bouwen met hout

MAAK:
Uitbreiding off-grid bedrijfslocaties
voor 'innovatieve makers'
Experimenteerlocatie
energiesystemen

MAAK:
Innovatieve Maaktechnieken
3D / digitaal / ontwerp / nieuwe
materialen / hergebruik materialen

ABI: robotica & motion control

*Kavel (reserveren voor
hoog innovatief bedrijf?)*

3DMZ
Smart Industry Fieldlab 3D printen
en IoT, Smart Makers Education (ism
Nova) en INHolland

Google

C-District: bijzondere clustering rond circulariteit en innovatie

**Gemeente
Haarlem**

Bijzondere clustering van ondernemers en bedrijven rond circulariteit en innovatie:

- innovatieve maaktechnieken (bijv houtbouw met robots BouwLab)
- slimmer gebruik digitale technieken (bijv lokaal 3D printen 3DMZ, Mergent)
- efficiënter grondstoffengebruik (bijv reduceren afval Spaarnelanden)

Unieke locatie tussen stad en de grote Waarderpolder met ruimte voor nieuwe en kleinere initiatieven.

Kansrijk: Circulair als economisch groeimodel - focus op schaalbare technieken (impact ondernemen).

Haarlem kan zicht goed positioneren binnen de MRA rond Innovatieve Maakindustrie

Locatie, projecten en thema's die geven invulling aan ambities uit lokale en nationale agenda's:

- Economische Visie Haarlem, "Creatieve stad van Toegepaste Innovatie"
- Toekomstvisie Waarderpolder
- Nationale Agenda's: Smart Industry Fieldlabs, Transitieagenda's Circulaire Economie
- Haarlem Circulair 2040
- Europa: Green Deal (inzet op grote industriële transitie)

Versnelling van innovatie gaat niet vanzelf

Thematische afbakening is belangrijk ('circulair' is te breed).

Aanwezige bedrijven en projecten hebben compleet verschillende ecosystemen – zoek samenwerking op inhoud.

Echt innovatieve en vernieuwende maakbedrijven aantrekken gaat niet vanzelf. Regionale geldstromen hebben grote impact.

Circulaire economie vraagt om nieuwe innovatieve oplossingen: deze zijn per definitie risicovol.

Gemeente
Haarlem

Wat kunnen we leren van andere clusters voor het C-District?

Doel van het cluster bepaalt vaak de drijvende kracht erachter

Gemeente
Haarlem

Innovatiedistrict: vaak grotere gebiedsontwikkeling, minder thematisch

Campus: vaak op en rond onderwijsinstellingen

LAB/HUBS: vaak geconcentreerd rond locatie en/of specifiek thema

3D MAKERS ZONE.

Waar liggen kansen voor Haarlem?

Innovatie

creatieve stad van toegepaste innovatie

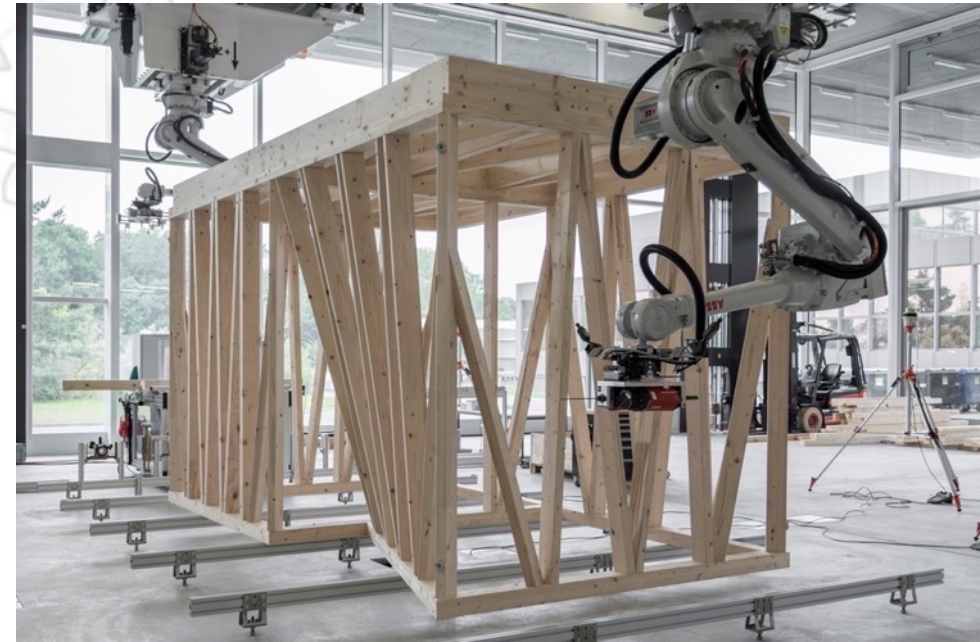
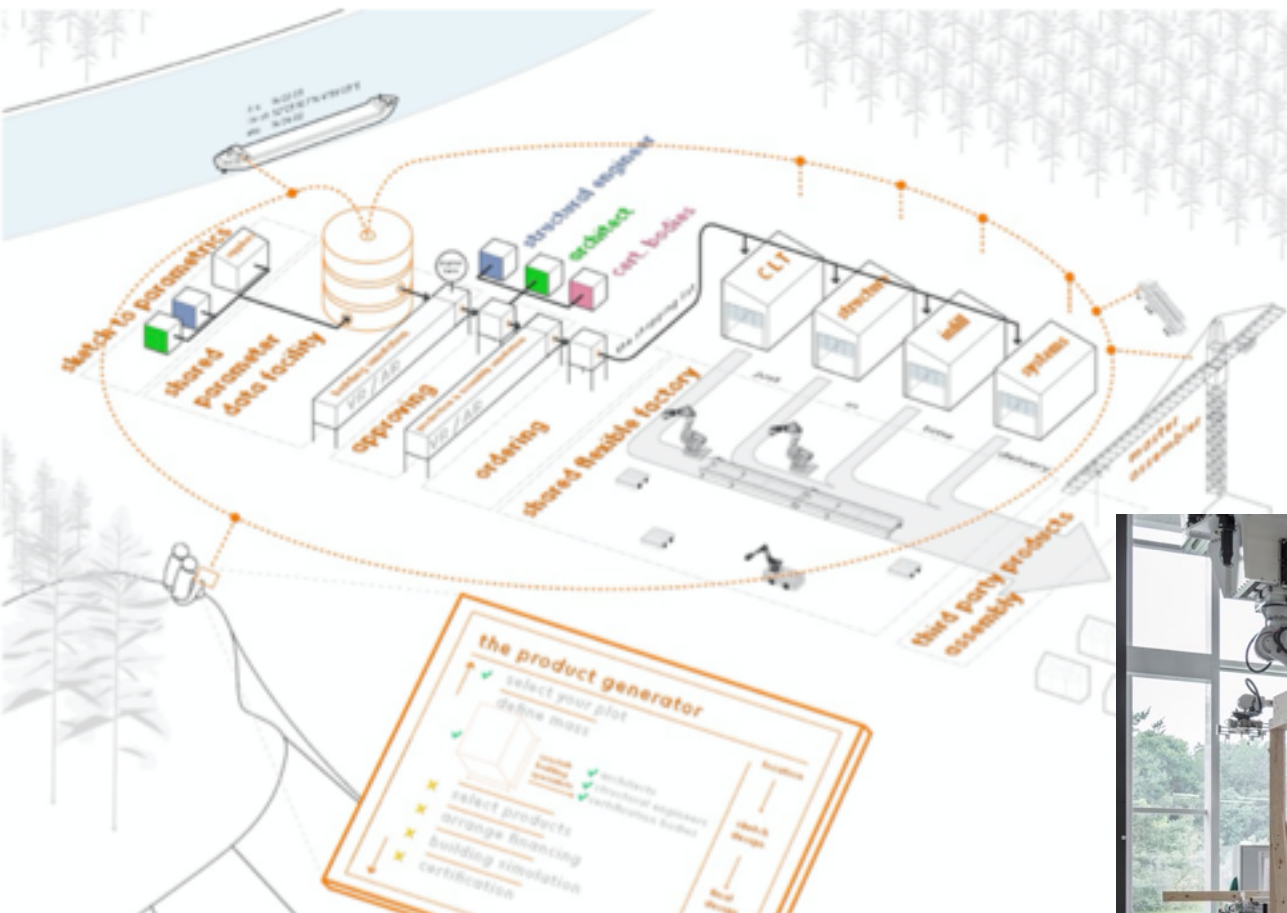
Voorbeeldcasus: circulair en efficiënte houtbouw met robots

Gemeente
Haarlem

Toekomstconcept vanuit Universiteiten en industrie: een fabriek waarin robots verschillende onderdelen voor woningen maken voor verschillende klanten. Duurzaam en betaalbaar.

C-District als economische impuls voor innovatief en circulair ondernemen

Nieuwbouw ABI Robotics

Impact en groei

Lange termijn ambitie >500 fte.

Bedrijven transformeren

Ruimte hoeft geen beperkende factor te zijn. Intensivering bestaande locaties (bijv MAAK/3DMZ) en organische groei bestaande bedrijven Waarderpolder.

Focus op nieuwe initiatieven

Aantrekken van nieuwe bedrijven, projecten en samenwerkingsverbanden (hubs) die uitblinken in een specifiek thema binnen de innovatieve maakindustrie.

Vliegwieleffect

Met deze kennisintensieve bedrijvigheid wordt een vliegwieleffect nagestreefd waarmee ook bestaande ondernemingen kunnen innoveren en verduurzamen.

Ontwikkelrichtingen: hoe gaan
we de ambities realiseren?

1. C-District (innovatiedistrict)

faciliteren / aanjagen / verbinden

2. HUBS & LABS

thematische clusters / samenwerkingen / fysieke locaties

BouwLab

MAAK

3DMZ

ENZ Remake

+3 hubs...

3. PROJECTEN

tastbare projecten en resultaten

'Experimenteer
woning'

Houtbouw (CLT)

Circulaire
Hotspot

robotisering
productie

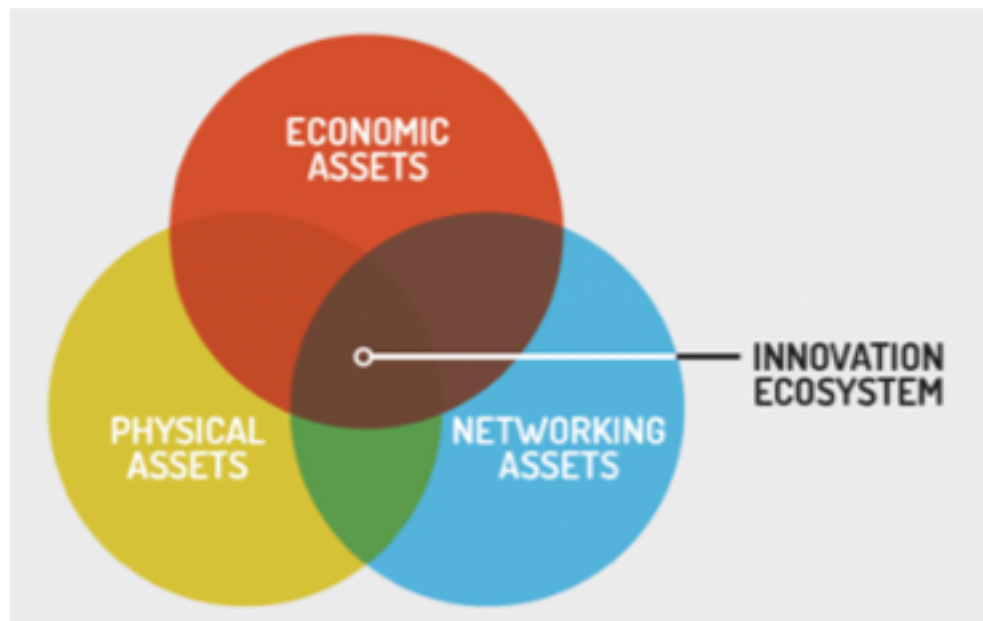
beton (recycling)

+10 projecten..

Economische activiteiten: de bedrijven, instellingen en organisaties waar de economische activiteit plaatsvindt (innovaties, banen, omzet, onderzoek, onderwijs)

Fysieke voorzieningen: innovatie faciliterende gebouwen, broedplaatsen, flexibel en betaalbaar vastgoed, laboratoria, infrastructuur, bereikbaarheid, flexibele wet- en regelgeving

Bron: Brookings Institute

Ecosysteem: procesbegeleiding en conceptbewaking

netwerk voorzieningen: relaties tussen personen en bedrijven door o.a. community building, thematische samenwerkingen, incubator programma's, ontmoetingsplekken en gedeelde faciliteiten voor het ontwikkelen van prototypes.

2021: focus op belangrijke bouwstenen C-District

Top drie prioriteiten om C-District te kunnen lanceren voor Q1 2021

Er is samen met partners een uitgebreide set acties, projecten en ideeën uitgewerkt die de basis vormen van een succesvol innovatiedistrict. Vertrouwen in samenwerking is nu prioriteit – onderstaande top 3 gaat hier concreet in bijdragen.

Fysieke voorzieningen: ontwikkelingsplan MAAK terrein

Gezamenlijke plan van gemeente en ondernemers op de ontwikkeling van het 'MAAK' terrein passend bij ambities van Haarlem. Creëren 'gedeelde faciliteiten' voor ondernemers

Focus op samenwerkingsvorm met zichtbaar resultaat in 2021

Programma: hulp bij aantrekken financiering

Komende 3 maanden gaan veel EU fondsen open: ondersteuning van ondernemers bij verwerving projectfinanciering.

Focus op het 'binnenhalen' van 2-3 grote projecten naar Haarlem in 2021

C-District breed (ecosysteem):

Organisatie en bestuur C-District (projectleider, boegbeeld), communicatie ter ondersteuning van draagvlak (intern en extern): laten zien dat we er zijn en aantrekken nieuwe partners. Liaison MRA, MinEZK, RvO

Gemeente
Haarlem

Innovatie

creatieve stad van toegepaste innovatie

Bas Froon

+31 6 53504235
bas@basfroon.nl

